

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

TID	SESSION	FÖRELÄSARE	BESKRIVNING
Onsdag 21/1			
13.15	Inledningsföreläsning	Markus Heilig, professor psykiatri	<p>Såväl genetiska som miljöbetingade faktorer anses bidra till risken för utveckling av beroendesjukdomar och andra psykiatriska tillstånd. Samstämmig forskning visar på en stark överrepresentation av negativa erfarenheter tidigt i livet, tidig debut av substansbruk och låg socioekonomisk status bland personer som drabbas av beroende. Detta tolkas vanligtvis i kausala termer, och tilldrar sig stort intresse inom såväl forskning som samhällsdebatt. Sambanden är dock i själva verket mycket mer komplexa.</p> <p>Miljöexponering är inte en randomiserad kontrollerad studie. Det finns systematiska korrelationer mellan en individs genetiska predispositioner och hennes miljöexponering (arv – miljö korrelation, rGE).</p> <p>Passiv rGE uppstår genom att samma föräldrar som givit barnet dess DNA sekvens också skapar barnets uppväxtmiljö. Evokativ rGE uppstår genom att personer i barnets omgivning reagerar på dess beteende, t.ex. med ilska och tillsägelser vid uttalade ADHD symtom. Aktiv rGE, slutligen, uppstår när människor utifrån sina genetiska predispositioner söker sig till specifika miljöer, t.ex. äventyrlig sportutövning.</p> <p>Det finns idag forskningsmetodik som gör det möjligt att nysta upp denna väv av orsakssamband. I denna föreläsning kommer jag att ge lyssnaren en överblick över detta risklandskap, med fokus på beroendesjukdomar. Svaren kommer ibland – men inte alltid - att förvåna.</p>
14.35	Differentialdiagnostik mellan autism och schizofreni	Maria Nilsson, Med. Dr., psykiatriker	Det kan vara svårt att skilja mellan autism och schizofrenispektrum i kliniken. För att komma denna problemställning närmre, tar föreläsningen

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

			utgångspunkt i ursprunglig litteratur på området och undersöker härefter skillnader i självupplevelsen, från ett fenomenologiskt perspektiv, hos människor med autism och schizofrenispektrum.
14.35	Normbrytande beteende	Cecilia Månsson & Susanna Terling, barn- och ungdomspsykiatriker	Tillsammans med socialtjänst, polis och skola arbetar BUP för att fånga upp ungdomar med kriminella riskbeteenden. Sedan 2024 finns en enhet som erbjuder dessa unga barnpsykiatrisk vård som ett komplement till övriga samhällsinsatser. Susanna Terling och Cecilia Månsson arbetar båda som barnpsykiatrer inom BUP Stockholm, och de står bakom initiativet och bedriver nu verksamheten.
14.35	Immunomodulerande behandling på psykiatrisk indikation - ett paradigmskifte	Susanne Bejerot, professor emerita psykiatri	Framtidens läkemedelsbehandlingar för psykiatriska tillstånd kommer – liksom vid många andra specialiteter – antagligen innefatta immunomodulerande läkemedel. Rituximab, en monoklonal antikropp riktad mot CD20 receptorn på B-celler, ges en gång halvårsvis till årligen som infusion vid bl.a. svår reumatoid artrit och MS. Rituximab visar också lovande resultat som adjuvans i den pågående RCT-Ritsstudien där patienter med schizofreni eller schizoaffektiv sjukdom ingår. Det finns också visst stöd för att rituximab är verksamt vid OCD och PANS (Pediatric Acute-onset Neuropsychiatric Syndrome). Om studieresultaten visar en skillnad mot placebo (koder bryts hösten 2026) kan vi förvänta oss att många psykospatienter och deras anhöriga ställer krav på att få rituximab ordinerat på psykiatrisk indikation. Hur immunomodulerande behandling med rituximab går till i praktiken och hur psykospatienter upplever behandlingen kommer att presenteras. Risker vid kort- och långtidsbehandling kommer också att belysas.

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

			Även andra immunmodulerande behandlingar som prövats vid psykiatriska sjukdomar kommer att kort presenteras.
15.50	Cullbergstipendiets reseberättelser	Benjamin Raki, ST-representant Cullbergstipendiet Utvalda Cullbergstipendiater Claudiu Pavel, ordförande EFPT	Under sessionen presenteras möjligheter för ST-läkare att delta på internationella projekt eller fördjupningsarbeten – Du får höra från tidigare cullbergstipendiater som delas ut till psykiater eller ST-läkare inom psykiatri med syfte att stimulera till fördjupat kliniskt tänkande, såväl som hur du själv söker. Presenterar gör även ordförande för European Federation of Psychiatric Trainees (EFPT), som berättar om utbytesmöjligheter eller initiativ i europa att ta del av.
15.50	Psykiatrisk genetik	Long Long Chen, med. dr, psykiatriker	En översikt inom fältet psykiatrisk genetik där vi börjar med att gå igenom basala begrepp, definierar vad som menas med vanliga respektive ovanliga genetiska varianter, går sedan över till kliniska exempel. Vi kommer också att diskutera vad läkarens roll i en neuropsykiatrisk utredning är och hur klinisk genetik kan vara en viktig samarbetspartner för oss inom psykiatrin framöver.
15.50	Suicidalitet och beroende	Lotfi Khemiri, med. dr., specialist beroendemedicin	Föreläsningen syftar till att ge åhöraren kunskap om sambanden mellan beroendeproblem och suicidalitet. Den är uppdelad i tre delar: 1) Epidemiologi; 2) Riskfaktorer för suicid hos beroendepatienter; 3) Kliniska patientfall
17.30	Kvällsaktivitet – Workshop om nyfikenhet	Benjamin Raki	Workshop om nyfikenhet en workshop som bjuder in till reflektion över närvarons och nyfikenhetens roll i det kliniska mötet så väl som det allmänna mötet. Känner du igen stunder då intresset mattas eller samtalet går på autopilot? Genom upplevelsebaserade övningar, med fenomenologi i fokus, utforskar vi hur medveten närvaro kan förstärka den terapeutiska alliansen och återuppväcka den genuina nyfikenheten på patientens värld – och på den egna inre upplevelsen i mötet. Workshopen syftar till att

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

			förstärka den emotionella kontakten och utforska vad som händer när den erbjuds en central roll i den psykiatriska läkekonsten
20.30	Kvällsaktivitet – Filmvisning av The Dance Club		The Dance Club, i regi av Lisa Langseth, är en film om gemenskap, identitet och drömmar, där dansen blir en plats för både frihet och konflikt. Psykiatrin genomsyrar huvudpersonernas vardag genom rutiner, regler och behandling, och påverkar relationer, självbild och möjligheten att ta plats. I kontrast blir dansen ett rum för självuttryck, motstånd och mänskliga möten. Filmen ger en nära och mänsklig skildring av livet mellan institutionell kontroll och personlig längtan efter frihet.
Torsdag 22/1			
8.30	How to make illegal drugs the future of psychiatry	David Nutt, professor	<p>About politics, regulations and the challenges we are facing. What needs to change to make way for the new paradigm?</p> <p>Att sammanfatta David Nutts historia och gärning inom neurokognitiv forskning och drogpolicy är inte möjligt här, utan vi hänvisar till hans wikipediasida. https://en.wikipedia.org/wiki/David_Nutt</p>
9.40	SPF kunskapstest	Svensk Psykiatrisk Förening	<i>Föranmälan krävs, se separat information</i>
9.40	Att bedöma risk	Axel Haglund, med. dr, rättspsykiatriker	Inom psykiatrin förväntas vi läkare kunna bedöma risk för suicid och interpersonellt våld, och utfallen av bedömningarna ska vägleda våra beslut om åtgärder. Riskbedömningar har även kommit att ges allt större betydelse inom rättsväsendet genom nyligen genomförda förändringar av lagstiftningen på det straffrättsliga området. Men vad är egentligen risk? Hur ser den vetenskapliga grunden ut för att beräkna risk och hur tar vi oss bäst an uppgiften i vår kliniska vardag? I den här föreläsningen ges en översiktlig bild av utvecklingen inom fältet riskbedömningar inom psykiatri och rättspsykiatri med särskilt fokus på risk för allvarlig brottslighet. Exempel ges på hur riskbedömningar

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

			utförs inom den utredande rättspsykiatrin. Vilka riskfaktorer för våld är viktiga att känna till som verksam inom psykiatrin?
9.40	Vad är en psykiatrisk diagnos?	Johan Bengtsson, med. dr., ST-läkare Psykiatri	Psykiatrin har på hundra år gått från att ta hand om ett mindre antal institutionaliserade patienter till att angå oss alla. Många svenskar äter antidepressiva läkemedel, allt fler får så kallade "neuropsykiatriska" diagnoser och den amerikanska psykiatriska diagnosmanualen DSM bara växer. Samtidigt börjar DSM:s kategoriska system ifrågasättas av forskare från helt olika fält som alla kämpar med att fånga in det psykiatriska sjukdomsbegreppet. Stora summor läggs också på hjärnforskning om de psykiatriska tillstånden. Men läkemedelsindustrin anklagas för att korrumpera forskningen och göra normala mänskliga besvär till sjukdomar. Psykiatrin sägs även verka inom ett biologiskt paradigm, där den biomedicinska sjukdomsmodellen med diagnosen som fundament utgör grunden för farmakologisk behandling av tillstånd som andra menar är en kontextuell och samhällelig angelägenhet. Den psykiatriska arenan präglas av polarisering. Vart är allt detta på väg? Och vad är egentligen en psykiatrisk diagnos?
10.55	Tiden innan gärningen från ett rättspsykiatriskt perspektiv	Katarina Howner, psykiatriker, Rättsmedicinalverket	Jag kommer kort gå igenom hur en rättspsykiatrisk undersökning går till för att sedan beskriva ett pågående forskningsprojekt där vi undersöker hur kontakten med psykiatrin sett ut tre månader innan en gärning, och ge lite synpunkter på vad jag tror att allmänpsykiatrin skulle kunna göra för att om möjligt undvika att patienter blir rättspsykiatriska.
10.55	Har min patient en depression eller en neurodegenerativ sjukdom?	Aldervall & Furuäng, psykiatriker	Hur ska man differentialdiagnostisera mellan depressiv sjukdom och neurodegenerativ sjukdom i åldrandet? Diskussion och patientfall.
12.00	Psykiatrisk endokrinologi	Karl Lundblad, psykiatriker	Karl Lundblad, specialist i psykiatri Stockholm och Johan Schoug, specialist internmedicin och endokrinologi SUS Lund föreläser om relevant

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

			endokrinologi för psykiatriker – vad är relevant att veta, vad kan man göra själv och när ska man ta hjälp av kollegor?
12.00	Ensamagerande gärningspersoner	Hedvig Krona, Vice ordförande Svensk Rättspsykiatrisk Förening	Är psykisk sjukdom något som medför risk för våldsuttryck eller kriminalitet? Ska man vara rädd för sin patient när man arbetar som psykiater? I media rapporteras det om våld mellan för varandra okända personer. Allt oftare ter sig våldsdåden uppstå inte bara som en del av ökad gängkriminalitet, men även i form av svårförklarliga skolattacker, skjutningar och andra allvarliga incidenter ute i civilsamhället. Dödligt våld i Sverige har ökat kraftigt sedan 2015 där under 10% av fallen år 2023 var mellan personer som hade en nära relation till varandra. Vanligaste våldsmetoden har de senaste åren varit skjutvapen. Förövarna är ofta unga män, vars psykiska hälsa gärna hamnar i fokus när förklaringar eftersöks. Går det att kategorisera dessa personer utifrån typologier och har de verkligen en allvarlig psykisk störning som går att behandla? Finns det möjlighet att identifiera en presumtiv våldsverkare innan dådet har inträffat? Denna föreläsning kommer beskriva forskning och teorier om förklaringsmodeller till extrema våldshändelser i samhället samt föreslå möjliga sätt till tidig identifiering av gärningspersoner.
12.00	Psykofarmakologi hos äldre	Sarantos Stasinakis, ordförande emeritus Svensk Äldrepsykiatrisk Förening	Den äldre patientens behandling med psykofarmaka en balansgång mellan nytta och risk. Åldrandet påverkar både farmakokinetik och farmakodynamik, känsligheten för biverkningar ökar och samsjuklighet samt polyfarmaci gör behandlingen mer komplex. Syftet är att ge en översikt som kan stötta kloka och individualiserade behandlingsval.
13.45	Akut Beroendemedicin, en praktisk exposé	John Reinholdsson, psykiatriker	En praktisk överlevnadsguide över de vanligaste akuta beroendetillstånden och hur du som ST-läkare kan upptäcka, handlägga och behandla dem samt hur vi kan bemöta dessa patienter och hur fungerar LVM i praktiken?

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

13.45	<p>Är dimensionell diagnostik av ADHDdel av lösningen?</p>	<p>Maria Larsson, ordförande emerita Svensk Psykiatrisk Förening</p>	<p>Våren 2024 gjorde SPF en rapport om ADHD hos vuxna för att bidra till utveckling av jämlik vård för patientgruppen och ta ansvar kring den skenande ADHD-diagnostiken.</p> <p>SPF har efter det arbetat vidare kring några spår i rapporten bland annat bidragit till arbete med "triageringsunderlag" för utredning, arbetar för att lyfta att individer ska kunna få insatser utan diagnos, utvecklat kliniska riktlinjer diagnostik för alla psykiatriska tillstånd med bred ingång för diagnostisering utan särskilt fokus samt motverka privata vårdgivare som "bara" utreder ADHD. En annan viktig del av arbetet är ett nytt synsätt kring diagnostiseringen där SPF tror att ett motsvarande synsätt som vid diagnostisering av personlighetsyndrom i nya ICD 11 med en dimensionell diagnostik även skulle gynna diagnostiseringen av ADHD.</p> <p>Under denna föreläsning kommer rapporten presenteras, arbetet efteråt med fokus på lösningar framåt med särskilt fokus på idén att verka för dimensionell diagnostisering av ADHD.</p> <p>Välkommen!</p>
13.45	<p>Suicidriskbedömning i praktiken</p>	<p>Markus Ljungman, psykiatriker</p>	<p>När jag var ST-läkare tyckte jag att suicidriskbedömning var svårt och ångestskapande. I dag tycker jag att det är den roligaste och mest stimulerande arbetsuppgiften jag har. Jag kommer att dela med mig av tio insikter och erfarenheter som hjälpt mig på denna resa. Det blir en salig blandning av kliniska anekdoter, tolkning av evidensläget, kunskapsteoretiska resonemang och reflektioner kring psykiaterns roll i att uppehålla samhällsliga makt- och moralstrukturer. Dessutom: Självhjälptips kring hur doktorn kan reglera sin frustration i mötet med en patient som suicidhotar.</p>

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

14.50	Narcissismens ABC	Peder Björling, överläkare & psykiatriker	<p>Patologisk narcissism antas ha en befolkningsprevalens på 2-6% och troligen betydligt högre i en psykiatrisk population. Trots det ställs diagnosen sällan och få platser erbjuder behandling. Föreläsningen beskriver vad patologisk narcissism är, vad sk sårbar narcissism innebär och hur kunskap om patologisk narcissism kan vara användbart inom psykiatrin. Den tar även upp ledtrådar till narcissistisk problematik hos patienten, hur diagnos och återgivning kan göras, aspekter på bemötande, allians och hur vårdplan kan anpassas.</p> <p>Peder Björling är en av författarna till boken "Störst, bäst och skörast – en bok om narcissism", 2025.</p>
14.50	Farmakologisk behandling av "ångest"-och ångestsyndrom	Philip Brenner, docent & psykiatriker	"Ångest" är inte ett medicinskt begrepp - ändå presenterar merparten av patienterna inom psykiatrin med olika symptom på "ångest". Hur ska något som saknar evidens kunna behandlas, och hur långt ska man gå i behandling av de väldefinierade och vanligt förekommande ångestsyndromen inom specialistpsykiatrin?
14.50	Självskadebeteende inom akut- och slutenvård	Daniel Hedqvist, chefsöverläkare, Skellefteå sjukhus	Patienter med självskadebeteende och kroniska suicidtankar uppfattas ofta som en utmanande patientgrupp i akutpsykiatrin. Hur hjälper man? Hur undviker man att vården försämrar eller att man hamnar i onda spiraler?
16.05	Min bror blev en främling i sin egen familj	Åsa Konradsson-Geuken, ordförande Schizofreniförbundet	Min bror blev en främling i sin egen familj är en personlig föreläsning där jag delar min berättelse om att växa upp med en bror som utvecklade schizofreni. Jag beskriver hur de första tecknen visade sig, hur sjukdomen gradvis förändrade både honom och vår familj, och hur det påverkade våra relationer och vardagsliv. Föreläsningen ger en inblick i den oro, sorg och maktlöshet som många anhöriga känner, men också i kärleken, hoppet och viljan att förstå. Genom min berättelse vill jag öka kunskapen om schizofreni och bryta stigmat kring psykossjukdomar. Jag lyfter vikten av tidiga insatser, stöd till anhöriga och att se hela människan bakom

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

			diagnosen. Det är en berättelse om att förlora, och försöka återfinna en nära relation, men också om styrkan i att våga prata om det svåra.
19.00	Galamiddag		
Fredag 23/1			
10.00	Svår sexuell störning - diagnos och behandling	Christoffer Rahm, docent, psykiatriker	De sexuella psykiatriska diagnoserna omfattar tillstånd som bör ses i ett spektrum, från lätta och kanske inte ens kliniskt relevanta, till mer omfattande och ibland fyllande kriterier för allvarlig psykisk störning. Till exempel sexuell sadism, pedofili, exhibitionism och nekrofil. Hur ska vi göra med patienter som har svår sexuell störning i psykiatrin. Hur kan man tänka kring diagnos, prognos, behandling och samverkan med andra myndigheter samt vårdnivå. I denna session ges en fallbaserad, forskningsuppdatering av Christoffer Rahm som bedriver studier och klinisk verksamhet i området.
11.15	Avslutande föreläsning - Vad är ett lyckligt liv?	Micael Dahlen, professor i ekonomi, Handelshögskolan i Stockholm	Hur lycklig är du? Denna enkla lilla fråga kan få enorma konsekvenser för hur vi lever våra liv – för våra relationer, vår karrirä och vår kreativitet. På sitt personliga signaturvis presenteras Micaels och andras forskning om välbefinnande.

Kongressen
Hus 9
Hus 1
Hus 2
Hus 3

			Micael Dahlén är världens enda professor och rundar av STP-konferensen med en föreläsning som kanske lyfter blicken från den kliniska vardagen.
12.15	Examination och avslutning	STP-styrelsen	Gemensam examination och avslutning av STP-kongressen. Deltagande krävs för utfärdande av kursintyg. Efter avslutningen serveras lunch att ta med sig på resan.